

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 44

1. listopadu 2015

Cena: 8 Kč

Pátý rok projektu Afrika Africe

Vážené sestry a vážení bratři, sponzoři a přátelé projektu Afrika Africe,

jsme potěšeni, že vás můžeme informovat o dalším milníku v našem projektu v Keni. Tento rok slavíme **pátý výročí založení projektu**. Díky vaší podpoře a obětavosti probíhají všechny naše programy úspěšně. Zajišťování projektu se samozřejmě neobešlo bez několika složitých situací, ale díky skvělým týmům v Česku i v Keni jsme dokázali překonat většinu překážek a zajistili jsme, aby se finanční podpora dostala od vás k potřebným mladým lidem, které tento projekt podporuje.

Tento rok se 12. září konala **graduace dalších úspěšných studentů**, kteří prošli výcvikem v našem **Počítačovém centru**. S radostí můžeme říci, že **letošní rok byl jedním z nejúspěšnějších**, protože při závěrečné ceremonii nastoupilo 36 absolventů. Z nich 26 získalo kvalifikaci na základní počítačové programy a 10 absolvovalo kurz pokročilých dovedností.

Mladým lidem, kteří úspěšně prošli studiem, se dále podařilo zajistit si zaměstnání v různých pracovních oblastech, a dokonce přispívají zpět místní komunitě prostřednictvím dalších programů v Keni. Projekt proto nadále pozdvihuje životy mnoha mladých lidí, kteří by jinak zůstali v chudobě a beznaději, bez šance na změnu. Musíme také připomenout, že od otevření Počítačového centra jsme poskytli výcvik již 186 mladým lidem z nairobského slumu Mukuru.

V dalších našich programech nadále poskytujeme potraviny a základní vzdělání 50 chlapcům z **dětského domova Scream Africa**. Třetí program, **vzdělání prostřednictvím „adopce na dálku“**, podpořil 33 studentů středních škol, z nichž 12 momentálně pokračuje ve studiu na univerzitě.

Takovýto úspěch v úseku pěti let je vskutku milníkem nejen pro nás, kteří jsme s nápadem přispívat zpět komunitě přišli, ale především pro ty, jejichž životy změnila každá jednotlivá koruna a kousek energie, které jste vy, naši přátelé a sponzoři, investovali do tohoto projektu. Z celého srdce vám děkujeme za důvěru a podporu, které i nadále ovlivňují životy druhých.

Na závěr je důležité připomenout, že náš projekt v Keni navštívilo několik dobrovolníků z Česka, kteří si všichni platili cestovné, pobyt a navíc se dobrovolně zapojovali do služeb projektu. V této zprávě je nebudeme všechny jednotlivě vyjmenovávat, ale je důležité jim zde alespoň poděkovat. Zvláštní dík patří také současné dobrovolnici Monice Hrabovské, která se také účastnila letošní graduační slavnosti. Díky vám všem.

(www.afrikaafrice.cz, projektafa@gmail.com, AFA číslo účtu: Čes. spořitelna 1922545319/0800 var. symbol: 777)

**Za tým Afrika Africe Česká republika a Keňa
Phanuel Osweto**

**Když jsem procházel za časného jitra lesem zahaleným do mlhy,
byla křoví pokryta jemnými pavoučími vlákny.
Když pak proniklo slunce větvemi,
počaly nitky náhle svítit
všemi barvami,
a když jsem viděl tento obraz, šlo mi hlavou:
tak nějak musí to vypadat, když zemřeme.**

**Zde žijeme chyceni v hádance,
v bolesti a úzkosti a - především - ve hříchu.
Pak zavíráme oči,
jdeme třípytným průchodem
a na konci nás očekává světlo.**

**A my budeme -vstávající - proměnění
v obraz, jaký Bůh mnil, když nás stvořil.-
Avšak že se tento obraz promítá,
to se nám děje již zde, stále znovu.
Také smutek je jako smrt,
v níž se něco mění a má se dokončit.**

**Nezapomeneš, ale budeš vědět,
že všechno má cíl,
a že na konci bude světlo.**

Miroslav Matouš

Směrovka v Hostivici

Začátkem října byla slavnostně otevřena mateřská školka Směrovka, kterou zastrešuje náboženská obec CČSH v Hostivici.

Školka jako taková však funguje již jeden rok. Když se dnes, po všech peripetiích, kterými prošla, ohlédneme nazpět, uvědomíme si, že od počáteční myšlenky k dotvoření celého projektu uplynula velmi krátká doba. V dubnu 2014 přišla ses. Jitka Brejtrová, jáhenka v Hostivici, s myšlenkou založení mateřské školky. Svůj projekt a představu předložila diecézní radě.

Nejdříve měla být přestavěna stávající modlitebna; shodou okolností byl však na prodej jednopodlažní dům v centru Hostivice sousedící zahradou s naším sborem. Bylo tedy rozhodnuto o koupi a rekonstrukci této budovy. Koupě se uskutečnila v červnu a po velkém úsilí během prázdnin byl provoz školky jako příměstského tábora zahájen v září 2014 s osmi dětmi.

První rok byl zkušební a jako každý nový projekt jej provázely těžkosti, sbíraly se zkušenosti s provozem zařízení. Objekt bylo nutné přizpůsobit potřebám školky tak, aby mohl být zkolaudován. S tím souvisely předpokládané, ale i nečekané stavební úpravy. Také bylo třeba, aby školka byla zařazena do sítě školských zařízení Ministerstva školství, byla zapotřebí i spolupráce s MÚ. Vše se muselo „řešit

za pochodu“, i takové situace, když byly ohroženy náklady, které měly napomoci splácení úvěru.

V září 2015 školka přivítala 24 dětí, některé i přespolní. Připraveny jsou dvě prostorné herny s výhledem do zahrady, dvě pracovní místnosti, jídelna a výdejna jídla. Zahrada s rybníčkem, potůčkem a příjemným přístřeškem též prošla rekultivací. Děti mají příležitost si vypěstovat vlastní zeleninu.

Za všemi, kteří se na této rekonstrukci podíleli, je ohromný kus práce. Ses. Jitka byla motorem dění, koordinovala, plánovala i fyzicky pracovala, navíc pracovala s dětmi ve školce a rovněž sloužila v náboženské obci. Za rok si dovedla získat spolehlivé a nadšené spolupracovníky – ředitelku školky, učitelku, asistentku pedagoga, účetní, kuchařku a paní na úklid. Po celou dobu ji velmi podporoval její manžel, br. Michal Brejtr, který mimo svého zaměstnání pomáhal s řemeslnými pracemi i s obstaráváním různých administrativních záležitostí. Díky jejich společnému úsilí, a také úsilí ostatních zaměstnanců, je školka životaschopná a plná dětí. Provoz školky bude vyžadovat ještě mnoho, ale dnes víme, že s Boží pomocí bylo uvedeno do života zařízení pro děti, kterých je u nás stále nedostatek. Takové, které dětem bude vštěpovat hodnoty, na kterých mohou spolehlivě stavět svá rozhodnutí po celý život. Přejeme Směrovce Boží přízeň a moudrost Ducha Božího.

Renata Wesleyová

Umírat pro ideje?

(Otokar Funda. Předneseno při husovské konferenci 17. září 2015 v Karolinu)

Jestliže kvůli ideji není nikdo oprávněn odejmout někomu život, hodnotu nejvyšší a nevratnou, která nepotřebuje být argumentována odkazem k nějaké jiné hodnotě, protože je sama podmínkou sine qua non – pak je možné tu otázku i obrátit: Je nějaká idea hodna toho pro ni umírat? Kromě právě záchrany lidského života? Zejména když víme, jak proměnlivé jsou lidské ideje. Často stačí dva roky, aby ideje, pro které mučedníci umírali, byly zdevalvovány nebo se jich dovolávali nelegitimní příživníci.

Otázku „Umírat pro ideje?“ jsem nepoložil proto, abychom posuzovali, zda Hus měl svůj zápas o nápravu církve vyhrát až do krajnosti poprav, či zda měl již dříve hledat jiná řešení, např. dorozumění s konciliaristy, usilujícími též o reformu. Takovou otázku nám nepřísluší řešit, neboť ji vyřešil on sám. Ne my poměříme mučedníky, nýbrž mučedníci poměří nás. Položil jsem ji proto, že se v různých obměnách v dějinách neustále vrací, a i když teprve konkrétní chvíle se svou neopakovatelnou jedinečností si žádá odpověď, filosofické tázání si může

a má tuto otázku položit i mimo kontext už vyhracených situací. Samo rozdělení cest Husových přátel a následně husitských směrů nám dává nahlédnout do těchto bolestných předělů různého stupně radikality a ochoty ke kompromisu.

V dějinách s jistotou „vnitřní logikou dějin“ dochází k destrukci stávajících velkých společenských útvarů. Když překročily svůj zenit, narůstají krizové jevy, které většinou signalizují blížící se rozpad stávajících formací. V takových situacích se na scéně dějin většinou objevují reformátoři,

Pokračování na str. 3

Ohlédnutí za Památkou zesnulých

Památka zesnulých je vlastně také ohlédnutím jakoby za tím, co bylo, a co už není. Avšak netruchleme, svítá naděje duchovních zítřků. Jen tam, kde je domnění, že po smrti už nic není, užívá se útěšných slovních obrátů. Pamatuji se, že když jsem byl jako středoškolák v Zákupce, abych se zdokonalil v němčině, přihlížel jsem jednou oslavě padlých vojáků za světové války. Řečník u pomníku závěrem pateticky zvolal: „Liebe Kameraden, sie sind nicht tot, sondern sie leben in unseren Herzen.“ (Drazí kamarádi, nejsou mrtvi, ale žijí v našich srdcích.)

Pamatuji se na to přesně proto, že už tehdy jsem si uvědomil, že tohle není žádný život. Takto a podobně se však ono předkládané „nejste mrtvi“ stále zahaluje slovně nebo tištěně na smutečních oznámeních, třeba: „Kdo žije v srdcích, neumírá.“ Někdy zůstává jen při vzletných prázdných frázích jako „je v hokejovém nebi“ nebo „hraje na nebeské scéně“. To mi připomíná významově zcela jiný citát, údajně Chaplinův (nevím, zda po paměti cituji přesně): „Pamatuj, že ti při posledním soudu všechny tvé filmy promítnou.“ Nevím, do jaké míry bral vážně tuto větu sám Chaplin, jehož filmů „Moderní doba“ a „Diktátor“ si velice vážím, ale je v tom netypický vyslovená, nicméně stejně naléhavá výstraha, nejen upozornění, jak omylný je názor, že po smrti už nic není. Jestliže opravdu nic, pak platí Pavlovo: „Jezme, pijme, neboť zítra zemřeme“, což patrně brala do opravdy Madame de Pompadour výrokem „Po nás potopa“. Ale až tam jsem nemínil odbočit. Je málo si jen myslet, že po smrti něco je. Věřím v Boha, nejen v jeho soud, ale především v jeho slitovnou lásku. Oslovujeme ho „Otče“ podle ujištění Ježíše, že v domě jeho Otce je příbytek, kam jsme zváni. Nejde o přestěhování, má předcházet proměna: „Proste a bude vám dáno, hleďte a naleznete, tlucte a bude vám otevřeno.“ Nejde o žádný nebeský duchod, žádné „odpočinití věčné“. Věřím, že všechna ušlechtilá činnost, dobrá předsevzetí, každá svatá tužba zde pokračuje a je zúročena na duchovní úrovni. „Co dřív jen kanulo, teď kaskádou se řítí.“ Tak byl přesvědčen a zachytil to veršem ve svém Cherubském pouťníku Angelus Silesius.

Miroslav Matouš

Svatý Bože, věříme a vyznáváme, že jsi svého Syna vzkřísil z mrtvých jako prvního. Posiluj naši naději, že křísíš všechny věrné zemřelé a že spolu s nimi přivedeš k životu věčnému i nás, a že se u tebe všichni znovu setkáme. O to pokorně prosíme, skrze našeho Pána a bratra Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a život tvoří na věky. Amen.

Z kazatelského plánu

Dvacátá třetí neděle po sv. Duchu

Na myslí nám tane tvé milosrdenství, Bože, zde, uprostřed tvého chrámu. Jak tvé jméno, Bože, tak i tvoje chvála zní až do končin země.

ŽALM 48,10-11

První čtení: Deuteronomium 6,4-9

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VI):

1. Abychom pro svou pozemskou vlast hojně duchovní dary vyprošovali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom bloudících a hledajících se ujímali a k pravdě je přiváděli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, ve svém Synu nás učíš, že láska je naplněním zákona. Pomoz nám, abychom tě milovali celým srdcem, celou duší, celou myslí a celou svou silou, a pomoz nám milovat svého bližního jako sebe samého! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Židům 9,11-15

Evangelium: Marek 12,28b-34

Verše k obětování: Žalm 131,1-2a

Verš k požehnání: Jan 14,23

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, dovrš v nás milost, kterou jsme přijali ve svátosti. Dej, ať se jednota, jak jsme ji zakusili u tvého stolu, uskutečňuje v našich sborech i rodinách! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 99, 36, 53, 69, 102, 140, 183, 188, 289, 292

Areopág Jeronýma Pražského

V sobotu po svatém Prokopovi, v oktávu svatých apoštolů Petra a Pavla, byl upálen Jan Hus. V jednom ze svých listů v červnu 1415 Hus napsal: „A pravím vám, že Pán Bůh vie, proč prodlévá mů smrti i mého milého bratra, mistra Jeronýma, o němž mám naději, že svatě umře bez viny a že statečněji se má i trpí, než já, nestatečný hříšník. Dal nám Pán Bůh dlouhý čas, abychom lépe své hříechy spamotovali a jich statečněji želeli...“ Kdo byl Husův nejvýznamnější famulus, zvaný Jeroným Pražský, upálený necelý rok po svém učiteli, dne 30. května 1416? Odkud pocházel? Kde vystudoval, jakou roli sehrál v českém reformačním úsilí? Proč se jej báli jeho protivníci „jako čert kříže“? V čem vynikal a jaké byly jeho slabosti? A konečně, jakou zásadní stopu zanechal v dějinách mistr Jeroným, rebel, intelektuál, vášnivý filosof a posléze mučedník křesťanské víry? To vše se můžete dozvědět v dalším „areopágu“, který vás bude, milí čtenáři, po necelý rok provázet v Českém zápase životem a dílem jednoho z nejvýznamnějších intelektuálů našich dějin! Nuže, pojďme!

Jako tomu je u Jana Husa, i dětství a mládí Jeronýma Pražského leží ponořeno do mlhoviny našich nejistot, dohadů a tápaní. Rok narození obestírá tajemství a hovoří se o něm v rozpětí let 1367 – 1378. Mohl být tedy starší i mladší nežli Mistr Jan Hus. Ten se měl narodit kolem r. 1370. Pravdou však je, že jakkoli mohl být Jeroným starší, vnímal Husa vždy jako svého učitele a duchovního vůdce. Jeroným se s největší pravděpodobností narodil na Novém Městě pražském. A protože on sám o sobě a o svém dětství nemluvil, vyrojila se celá řada spekulací o jeho původu i místě narození. Je však téměř jisté, že to nebyla ulice Řeznická a že jeho otcem nebyl jakýsi bohatý vládky či měšťan. Zdá se však, že pravdu neměli ani jeho nepřátelé, např. Děřich z Niemu, kteří vnímali Husa i Jeronýma jako „neotesané sedláky“. Jeroným patrně opravdu pocházel z chudých poměrů. Jako chudý student mohl být Jeroným osvobozen od různých poplatků a stravovat se ve studentských kolejkách a menzách. Přesto byla jeho studentská léta v Praze plná odříkání, snad i hladu. V roce 1401 dosáhl Jeroným na pražské artistické fakultě vysněného bakalářského titulu („baccalaureus in artibus“). Byl to zřejmě „nás“ Jeroným, který byl v březnu roku 1402 v břevnovském klášteře vysvěcen na akolytu, tedy obřadníka, který má na starosti některé povinnosti, např. rozsvěcí oltářní svíce. Bylo by to symbolické právě v tomto roce 1402, kdy se kazatelem v Betlémské kapli stává Jan Hus. A pravděpodobně to byl „nás Jeroným“, který si v dubnu r. 1404 na pařížské univerzitě vyžádá prominutí povinného poplatku za složení licenciátních zkoušek. Ve své žádosti

zdůrazní, že svoji chudobu odpřisáhl již v Praze v době složení bakalářských zkoušek. V době studia na prestižní Sorbonně má za sebou již studium v Anglii, v Oxfordu. Zde pobýval pravděpodobně od jara 1399 do února 1401. Studium mu zaplatila nadace Vojtěcha Raňkův z Ježova, v minulosti významného muže, bývalého rektora Sorbonny, který coby dobrý Čech založil nadaci právě ku podpoře nadaných chudých studentů při jejich studiu v zahraničí. Z Oxfordu Jeroným přinesl dvě význačná díla (resp. jejich opisy): Dialog a Trialog anglického reformátora a známého „heretika“ Johna Wycliffa. Lze se jen domnívat, že to nebyly jediné spisy, které se díky Jeronýmovi dostaly do Čech. Zde pak způsobily skutečný „poprask“; jen vzpomeňme na Husův povzdych při čtení Wycliffa: „Viklef, Viklef, nejednomu ty hlavu zvikleš“. Podle ne zcela potvrzených zpráv vklínila se Jeronýmovi mezi studia v Anglii a posléze ve Francii cesta do Jeruzaléma. Pokud by byla pravdivá výpověď samotného Jeronýma, učiněná o této cestě na kostnickém koncilu, pak se mohl rok 1403 stát zásadním bodem obratu v jeho duchovním životě. Co když právě na svatých místech, v oblasti Ježíšova působení, v blízkosti Božího hrobu, Jeroným nahlédl hloubku Kristova poselství i vzdálenost dobové, mocné a pyšné církve od odkazu Ježíše Nazaretského? Ať tomu bylo jakkoli, v Praze vedle známých „viklefištů“ Stanislava ze Znojma, Štěpána z Pálce a Jana Husa začíná vyrůstat osobnost muže, který bude patřit mezi nejvýznamnější myslitele první poloviny 15. století – Mistra Jeronýma Pražského. **Martin Chadima**

DUŠIČKY 2015

J 11,21-44

„Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“

J 11,25-26

Na počátku listopadu se každoročně začínou kolem hřbitovů hemžit zástupy lidí. Na druhé straně si nejde nevšimnout, že smrt byla jaksi vyhoštěna z našeho běžného života. O „posledních věcech“ se už raději nemluví. Naše doba vytěsnila myšlenku na smrt. Udělala z ní tabu. Snad proto, že naše „dnešní kultura“ neumí dát na smrt solidní odpověď, raději mlčí. Jakoby se smrt dala odstranit tím, že ji vytěsňme z našich myšlenek.

V jednom italském velkoměstě vznikla po válce nová přepychová čtvrť. Stavitelé rozhodli, že v ní nesmí být žádný kostel. A důvod: zvonění umíráčku a pohled na pohřby by mohl rozrušovat místní občany. Pamatuji se, že na počátku devadesátých let se obyvatelé Plzně bouřili kvůli stavbě hospicu, jejich děti přece nebudou vyrůstat v blízkosti zařízení, které je určeno umírajícím.

Takto se ale smrt přemoci nedá. Kdybychom se naopak občas podívali na věci jakoby ze smrtelného lože a zkusili si představit, co bychom chtěli, aby se bylo stalo v ten který konkrétní okamžik našeho života, jakou důležitost bychom přičítali jednotlivým věcem a událostem? Janova 11. kapitola je 3. velkým textem pro katechumeny. Vzkříšení Lazara je posledním veřejným a zároveň vrcholným zázrakem v Janově

evangelium, překonávajícím všechny předešlé zázraky. Uděje se krátce před Ježíšovým utrpením a stane se podnětem ke zlobě vůči Ježíšovi, ale též znamením Ježíšova vzkříšení.

Na začátku Marta běží k Ježíšovi, jejich setkání začíná hořkou výčitkou, na niž Ježíš reaguje: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít, a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky.“ Tato slova jsou vrcholem rozhovoru a ústřední zvěstí Janova evangelia. Ježíš není jen tím, kdo život vrací. Sám je vzkříšením a životem a člověk dosahuje života jen skrze něho.

Víra je podmínkou k tomu, aby člověk uviděl slávu a moc Boží, která jediná přemáhá i moc smrti. Samotný zázrak přivedení Lazara k životu je popsán velmi stručně. Ježíš vyvádí Lazara ze smrti svým slovem, vidíme, jak velkou moc má Ježíšovo slovo, vidíme, že v jeho slově je skutečně „Duch a život“.

Kardinální otázka našich životů je vlastně pořád stejná: „Na čem záleží, co má v našem životě smysl?“ Bible nám říká, že je to víra, která zakládá osobní vztah s Bohem, který jediný může naplnit život každého z nás. A Pán Ježíš v dnešním evangelium říká nejen Martě: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“

Věříme tomu i my? Blaze těm, kdo mohou z milosti Boží a z hloubi srdce odpovědět: „Ano, Pane, věřím!“ Dnešní evangelium může být velkým darem pro každého, kdo prožívá

svůj život např. jako skomírání pod břemeny mnoha problémů, které jakoby nedovolí ani se nadechnout, kdo prožívá vysilující vztahy s lidmi kolem sebe, kdo je neustále zklamán nejen ostatními, ale i svojí možnou povahou... Do všech těchto situací přichází Kristus a říká: Já ti nabízím vzkříšení právě v tomto tvém umírání, věříš tomu? Věříš, že už teď dávám život? Jedině vírou můžeme zakoušet moc Kristova vzkříšení, a to i uprostřed skomírání. Jestliže toto dokážeme, pak můžeme říci, že žijeme jako křesťané.

Na závěr něco málo z mé oblíbené literatury: V Dostojevského románu *Zločin a trest* je jedna scéna, kdy Raskolnikov (člověk, který racionálně naplánuje a uskuteční vraždu) přichází k Soně (hlavní ženské hrdince, prostitutce, jejíž život je obtížen nejedním břemenem, ale má hlubokou víru), aby ji ponížil a nasadil červa pochybností a nevěry do duše. Ona však otevře evangelium a čte o vzkříšení Lazara. Toto čtení o Lazarovi ji dává celou dohromady. Ona ví, že i ji hříšnou Ježíš miluje a probouzí k životu.

A sv. Terezie z Lisieux, která zemřela ve svých čtyřiaadvaceti letech, napsala: „Pro mne si nepřijde 'smrt', ale Bůh.“ A když umíral anglický král Edvard „Vyznavač“ a viděl, jak jeho přítel a příbuzní truchlí u jeho lůžka, řekl jim: „Neplačte. Odcházejím ze země umírajících a jdu do země živých.“ A tak nezapomeňme při vzpomínání na své blízké, kteří nás, jak často říkáme, předešli ve smrti, že tato smrt není jen tečkou, ale i dvojtečkou, po které následuje Boží realita. **Daniel Majer**

Z našich setkání

Děkuvzdání za úrodu 2015

Dne 4. října jsme se v odpoledních hodinách sešli v našem kostelíku v Jablonném v Podještědí, který patří náboženské obci v Liberci, kde jsme hudbou, zpěvem a mluveným slovem poděkovali za letošní mnohostrannou úrodu. Kostelík byl připraven k odpolední bohoslužbě a před oltářem byly vystaveny produkty letošní úrody, jablíčka, ořechy,

kaštiny, jakož i drobné peckoviny a ostatní plody. Odpolední **alternativní bohoslužba**, kterou vedl náš farář, br. Vojtěch Basl, byla v závěru doplněna **vystoupením Podještědského tria** ve složení Dagmar Čemusová, zpěv, za doprovodu loutny a kytary V. Párysové a dechových nástrojů V. Zelenky. Po skončené bohoslužbě následoval **koncert pěvecké-**

ho spolku „Václavky“ pod vedením Václava Filipa z Jablonného, který předvedl části z Truvérské mše Petra Ebena, kde pasáže z „Obětování“: Chleba a víno neseme, přijmi ty dary, prosíme ..., jsou texty hodící se na toto setkání. Na slavnostním obřadu se nás sešlo kolem 50 a v pozdním položasném teplém odpolední jsme se rozcházeli a rozjížděli s pocitem duchovně naplněného nitra do svých domovů. **Jaroslav Staněk**

*Nestůjte u mého hrobu a neroňte slzy.
Nejsem tam. Nespím.
To zjistíte brzy.
Jsem tisíc větrů a všechno jejich vlání.
Jsem jiskření stříbrných sněžných plání.
Jsem sluneční svit na zralém obilí.
Jsem podzimní dešť, všechno zaliji.
Když se probudíte do ranního ticha,
jsem ten čilý šum, co na vás svěže dýchá,
zpěv ptáků, co v kruhu víří ve výškách.
Jsem hvězdami, co noci září jako zlatý prach.
Nestůjte u mého hrobu a neroňte slzy.
Nejsem tam. Nespím.
To zjistíte brzy.
(Přišlo e-mailem)*

Vikariátní pouť

V neděli 11. října se uskutečnila vikariátní **pouť** na krásné **poutní místo Maria Loreto** ve Starém Hrozňatově. Pouti se zúčastnilo 70 věřících naší církve z farností v Karlových Varech, Mariánských Lázních, Tachově, Sokolově, Chebu a Plzni. Poutní bohoslužbu v chrámu Svatého Ducha vedl plzeňský biskup Filip Štojdil, kázáním posloužil vikář Lukáš Bujna, závěrečné požehnání udělil emeritní chebský farář Břetislav Bělunek. Liturgii doprovázely zpěvy z Taizé s kytarovým doprovodem v podání tachovské faryčky Zuzany Kalenské. Po bohoslužbě a prohlídce areálu Lorety následoval společný oběd v penzionu v Hrozňatově.

Za možnost uspořádat pouť na Loretu děkujeme římskokatolické farnosti v Chebu, zvláště panu faráři Hruškovi a paní správce Kovařkové. Velice si vážíme ekumenické otevřenosti a vstřícnosti, se kterou se nám brány Lorety otevřely. **Lukáš Bujna**
(text zkrácen redakcí)

Ohlédnutí za seznamovacím kurzem pro první ročníky Husitské teologické fakulty

V září se ve výcvikovém středisku Univerzity Karlovy v Horním Poříčí konal **seznamovací kurz pro první ročníky Husitské teologické fakulty**, pod záštitou studentského spolku **Elíša**. Již od prvních momentů srazu na pražském hlavním nádraží, kdy se studenti měli možnost poprvé setkat, panovala přátelská atmosféra s nádechem napjatého očekávání, na které se nic nezměnilo ani po náročném, avšak dobrodružném cestě do univerzitního kempu, která jistě zůstane studentům dlouho v paměti.

Pro „nováčky“ byl připraven bohatý program, který byl každý večer ještě odlehčen volnou zábavou, která se vyznačovala především vášnivými diskuzemi na nejrůznější témata, ale i pozitivní atmosférou.

Při této příležitosti bylo pozváno několik hostů. Pan docent Jiří Vogel, proděkan Husitské teologické fakulty, zahájil program informativní přednáškou v příjemném, odlehče-

ném duchu a předal mnoho užitečných rad. O sobotním dopolední měli studenti možnost účastnit se (často poprvé) husitské bohoslužby vedené spirituálem fakulty Pavlem Kolářem. Na nové studenty a studentky se také přijela podívat nová děkanka Husitské teologické fakulty ThDr. Kamila Veverková, která pronesla několik slov o historii fakulty, stejně tak zmínila několik významných osobností, které k fakultě neodmyslitelně patří. Poskytla studentům řadu užitečných informací ohledně zahraničního studia a pobídkla studenty ke společnému řešení případných problémů, se kterými vždy ráda pomůže a poradí.

Věříme, že se účastníkům podařilo odložit veškerý ostych a strach z nového a neznámého a že se navzájem lépe poznali. Těšíme se na další ročník seznamovacího kurzu.

**Kateřina Hlaváčová,
Studentský spolek Elíša, s. r. o.**

T. G. Masaryk a my II.

Dokončení článku br. Kotrby o souvislostech myšlení TGM s názory teologů naší církve před druhou světovou válkou. Předchozí díl byl mj. věnován době založení ČČS.

Když se Masaryk zamýšlí nad náboženstvím budoucnosti, dochází k názoru, že by to mělo být náboženství nezjevené, přirozené. Ostatně zjevené náboženství vykládá zase jen člověk. To se pak stává nástrojem ovládnutí mas a jako takové slouží aristokracii a teokracii. Demokracie nevyžaduje víru tam, kde selhává rozum, ale připouští vlastní přesvědčení a cti svobodu svědomí. Potom se přirozeně připouští, že se takové náboženství stejně jako jiné obory lidské činnosti (věda, politika) vyvíjí.

Moderně smýšlejícím kněžím bylo stydné vzdělaným lidem vykládat nadále o stvoření světa v sedmi dnech nebo trojiční nauku, která předpokládá učení o preexistenci a vtělení Božího Syna. Bible se nepřijímala nekriticky, ale spatřovalo se v ní svědectví o víře křesťanů ve starověku. Janovu nauku o inkarnaci Logu pokládal A. Spisar za vliv dekadentní helénistické filosofie a K. Farský se odvážil napsat: „*Chcete-li z dětí vychovat křesťany lepší, nežli jste sami, ukažte jim Krista pravého, ne nějakého nadpozemského Krista z jiného světa...*“ K. Statečný se vyslovil pro zjednodušení tradiční těžkopádné nauky, která svou složitostí může odrazovat. Tehdy ČČS razila tzv. teologii zdola. Svým způsobem tím zahájila demytologizaci dávno před R. Bultmannem.

Obdobně Masaryk rezignuje na christologii a trojiční učení a redukuje křesťanství na Ježíšovo učení o lásce k bližnímu, ba dokonce i k nepříteli. Postřehl totiž, že náboženství, které se zaměřuje příliš na uctívání Ježíše jako Syna Božího, pravého Boha, klade větší důraz na obřady a nauku a své věřící nemá již tolik k tomu, aby Ježíše napodobili v jeho příkladné spolupráci s Bohem. O to více se věřící zaměřuje na vlastní spásu. Náboženství, které klade důraz na obřady a slavnosti, sice sjednocuje lidi, ale spíše jen svátečně. Při tom však ve všedního života mizí vzájemná láska člověka k člověku...

Pro Masaryka je Ježíš příkladným synergetikem, tím, kdo jedná podle Boží vůle a spolupracuje na Božím plánu. V názorech na Ježíše se do značné míry shoduje s Adolfem v. Harnackem, který připomněl Ježíšovo vlastní evangelium o Otcí, o království Božím, o lásce k bližnímu a hodnotě lidské duše. Obdobně K. Statečný rozlišoval víru „v Kris-

ta“ a „víru Kristu.“ Masarykův synergismus není pouhou teorií na papíře, ale vytrvale prováděnou životní praxí, která přinesla své plody. Dnes už si málokdo uvědomuje, že přímo v liturgii ČČSH tradujeme výraznou stopu tohoto Masarykova učení. Jestliže na počátku liturgie věřící doznávají, že neplnili Boží vůli a svévolností rušili zdar Stvořitelova díla, vyplývá z toho, že ke zpřítomňování Krista má docházet zprvu a především mimo liturgii, v každodenním životě. U Spisara čteme: „Člověk musí být činný, musí něco činit, musí si Ježíše a jeho dílo zpřítomňovat.“

Jak dalece se naše teologie ve svém poválečném vývoji vzdálila Masarykově kritice náboženství a církevnictví! Jistě, s nástupem komunistů k moci v roce 1948 se pozice ČČS ve společnosti zkomplikovala. Nátlak na zapojení naší církve do uvědomělého budování nové společnosti byl silný. Tehdejší příklon ČČS k biblické teologii a návrat ke starým dogmatům je pochopitelný. Dnes nám tento obrat naší církve připadá skutečně jako nějaká biblická epizoda: když se z Východu přihnalo obrovské vojsko a hrozilo nové babylonské zajetí, odhodila se modernost a pokrokovost a církev se vrátila k víře praotců (o několik století zpět). Podíváme-li se dnes na stav naší katechézy, vyslechne-li průměrné kázání, nemůžeme se ubránit dojmu, že cílem ČČSH je restaurace, alespoň tak úspěšná, jak se to zdařilo církvi Římskokatolické. Čím se však více přibližujeme ŘKC, naskytá se otázka, k čemu ještě schizma? Mrzí mě, když se setkávám s lidmi, kteří se seznámili s vírou v ČČSH a nakonec přestoupí k ŘKC. Myslím, že právě vztah k Masarykově pojetí náboženství, setrvání u jeho moderního pojetí starých náboženských kategorií (jako je bratrství, pravda, spása) a pokus o jejich realizaci ve všedním životě (jako humanity, spravedlnosti a života *sub specie aeternitatis*), je něco, co nás může zřetelně odlišit od většiny církví zastávajících jen univerzální křesťanské učení. Nakonec nezapomeňme, že naši otcové zakladatelé opustili samospasitelnou ŘKC právě pro tyto ideály, což pro ně osobně představovalo odvážný krok do neznáma, jimž dali v sázku vlastní spásu a zároveň smysl svému životu. V neposlední řadě, jen v duchu Masarykovy české filosofie, má smysl ještě dnes název naší církve. A to nejen přívlastek „československá“, ale i „husitská“.

Michal Kotrba

Umírat pro ideje?

Pokračování ze str. 1

mravokárci, chiliasté, revolucionáři či hlasatelé vize lepšího světa, kteří se příliš neohlížejí na racionálně kritickou, střízlivou reflexi svého vystoupení, ale pod tlakem společenské krize jsou bytostně existenciálně puzeni pozvednout hlas, vyslovit nesmlouvavou kritiku, případně nastínit novou vizi. Kdyby nevystoupili oni, vystoupili by jiní, protože ta dějinná krizová chvíle „je těhotná“, jak pověděl Marx, revolučním výbuchem. Nejednou jsou však mocenské struktury stávajícího systému, ač se nacházejí v krizi, ještě natolik silné, že protest, výbuch nespokojenosti i naděje jiného uspořádání lidských věcí, jsou schopny rozdrtit a potlačit. Většinou však o něco později „povstanou noví bojovníci“ a dosáhnou vítězství.

Jenže při takových revolučních vzplanutích – ve jménu lepšího světa – rozsejí kolem sebe spoustu hrůz, křivd a utrpení. Proto jsou kritičtí racionalisté, Popper a Albert, ke všem eschatologickým mesianismům a radikalismům v dějinách odmítaví. Známa je Popperova věta: „*Všichni, kteří slibovali nebe, stvořili nakonec peklo.*“ Ti, kteří chtějí dosáhnout vize, když vidí, že se jim to nedaří, hledají viníka, který za to může, a nastolují diktaturu. Domnělého viníka pak likvidují. Jednou tím údajným viníkem, říká Popper, že se nepodařilo nastolit dokonalý svět, pořádaný vyšší rasou, byl Žid, tak s ním do Osvětlení. Podruhé tím viníkem, že se nepodařilo nastolit iluzi komunistické společnosti, byl ideový diverzant či rolník nebo maloobchodník – tak s ním do gulagu nebo do Leopoldova.

LINEÁRNÍ POJETÍ ČASU

Vhlédneme-li do lidských dějin, nemůže uniknout naši pozornosti v zásadě dvojí, odlišný pohled člověka na dějiny. První je spojen s lineárním pojetím času a s přesvědčením o směřování, smyslu a cíli dějin. V již profilované podobě se s tímto přístupem setkáme v hebrejských biblických knihách, zejména u proroků, a s novou intenzitou v knize Daniel a v mimokanonických knihách židovské apokalyptiky posledních dvou století před n. l. Na pozdně

židovskou apokalyptiku pak navázala křesťanská eschatologie, když židovské mesiášské naděje vztáhla na Krista a spojila s vizí, že se jako Pantokrator v triumfální parusii vrátí na konci dnů, aby po posledním soudu nastolil nový věk věčné blaženosti, spásy. Toto pojetí dějin jako pohybu, který směřuje k naplnění smyslu dějin, ke konečnému happy endu, má pak i své sekulární varianty. Jsou to všechny filosofické a společenské koncepty, které chápou dějiny jako smysluplný pohyb směřující k naplnění dějin či završení dějin, (Hegel, Marx).

KOLOBĚH DĚJIN

Druhý, zcela odlišný pohled na dějiny můžeme sledovat v náboženstvích, kulturách, které se většinou vyznačují cyklickým pojetím času. Pro hinduismus jsou dějiny děním přírodních cyklů. Pro buddhismus jsou utrpením. Pro taoismus pak ustavičnou dialektikou principu jing-jang. Ale též v sumerském eposu o Gilgamešovi je vyslovena marnost člověka hledání naplnění, posledního smyslu, marnost hledání něčeho, co má věčnou platnost. Gilgameš nakonec končí rozpoznáním, že město, které buduje, má význam, a že hledání nesmrtelného smyslu musí zanechat. Též v biblických knihách Jób a Kazatel (Jób má starší babylonskou předlohu) je vysloveno rozpoznání, že otázka po posledním smyslu zůstává bez odpovědi. „Marnost nad marnost“ však neústí do resignace, ale k přijetí přítomné chvíle. I když „všechny řeky spějí do moře a zase se vrací ke koloběhu“ a „po moudrém ani po hlupákově nezůstane památka navěky“ a „všechno, co bylo, bude v příštích dnech zapomenuto“, přec „všechno má určenou chvíli, je čas sázet i čas sklízet“, „shledal jsem, že není nic lepšího, než když se člověk raduje z toho, co koná“. „Nebud' příliš svévolný a nebud' pomatenec, proč bys umíral, než vyprší tvůj čas“ – povi nám kniha Kazatel.

Podtrhuji, že to, že vše je pomíjivé, neznamená, že vše je lhostejné a zbytečné. Není zajisté důvod přestat žít a konat každý den pozitivní počiny, které mají význam. Jen se oprostíme od otázky po posledním smyslu a po garanci smyslu. Ta otázka totiž končí v neohraničeném regresu. **Dokončení přístě** **Otakar Funda**

Zprávy

Slavnostní bohoslužba v Českém Dubu

Náboženská obec naší církve v Českém Dubu vás v neděli 15. listopadu v 8.30 h srdečně zve na slavnostní bohoslužbu u příležitosti 70. výročí Husova sboru za účasti královéhradeckého biskupa Pavla Pečance. Bohoslužbu doprovodí pěvecké kvarteto souboru Levamentum a instrumentální trio pod vedením sbormistra Petra Trunce. Připravena bude též výstava fotografií ze života sboru a posezení s občerstvením. Těšíme se na vás. **Rada starších**

Lahodná vteřina

Stanislav Kubín, básník a esejista, autor řady literárních pásem a kompozic, básnických sbírek, esejů, průvodních slov na vernisážích výstav a článků, spolupracovník Českého rozhlasu a redakce náboženského vysílání ČT zve spolu s časopisem Dědictví koruny české na své literární pásmo Lahodná vteřina. V sobotu 7. listopadu od 17 hodin v areálu Řádu maltézkých rytířů v nádherném rytířském sále Velkopřevorského paláce na M. Straně. Výběžek z představení S. Kubín velkoryse věnuje ve prospěch časopisu Dědictví koruny české. Vstupné dobrovolné. Autor přiveze i některé své knížky, které nabídne k prodeji. **red**

Billa obsadila faru

Již v minulém roce jsme v tomto časopise psali o neobvyklém spojení obchodní společnosti Billa s naší farou v Roudnici nad Labem. Stejně jako v minulém roce i letos se zaměstnanci prodejny Billa ve Kbelích rozhodli stát se na jeden den dobrovolníky.

Na naší faře je práce jako na kostele. A tak jsme jim po poradě s radou starších dali na vybranou z několika možností, jak si umazat ruce, protáhnout tělo a v rámci toho udělat něco prospěšného. Zatímco se v zahradě na grilu opékala krůta a přicházející letní večer sliboval dobrou večer s přáteli, natírali jsme společně s dobrovolníky plot a dláždili chodník kolem fary. Myslím, že tento srpnový den byl přínosem pro obě strany a jsem moc ráda, že jsou na světě lidé, kteří – i když nenosí „titul“ křesťan – jsou ochotní nezištně pomáhat druhým – a to i s takovou nezájímavou činností, jako je natírání a dláždění. My, křesťané, máme občas zkreslený pohled na lidi mimo církve. A tak, až někdy třeba půjdete nakupovat do „Billy“, všimněte si těch, kteří zrovna doplňují zboží do regálů, sedí u pokladny či vás obsluhují u lahůdek. Třeba jsou to lidé s dobrým srdcem, jako v obchodě ve Kbelích. **Lenka Selčanová**

Pozvánka na teologickou konferenci

Srdečně zveme všechny duchovní i laiky na teologickou konferenci s tématem **IDENTITA CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ**, kterou pro Vás pořádá ČČSH ve spolupráci s Husitskou teologickou fakultou Univerzity Karlovy. Konference se bude konat ve čtvrtek 19. listopadu od 9,30 do 16 hodin v budově HTF UK (Pacovská 4, Praha 4, zastávka metra C Budějovická, ev. autobusu 118, 121, 124, 170). V dopoledním bloku se budeme věnovat tématu teologické identity obecně a následně v menších diskusních skupinkách konkrétněji dle tematického rozdělení: identita v nauce, identita v liturgickém projevu a identita v duchovní správě a péči. Po společném obědě bude následovat plenární zasedání, výstupy z diskusí a formulace závěrů konference. Účast přislíbila ses. děkanka HTF UK doc. Kamila Veverková, br. patriarcha ThDr. Tomáš Butta a další vyučující, zejména prof. Zdeněk Kučera, doc. Jiří Vogel a ThDr. Pavel Kolář. Jednáme také o možnosti mezinárodní spolupráce. Organizaci konference, koreferáty a koordinaci diskusí nad jednotlivými tématy zajistí mladý tým z ÚÚR, studující v doktorském programu na HTF UK. Konferenční poplatek 100,- Kč bude splatný na místě u registrace a zahrnuje občerstvení včetně oběda. Závazné přihlášky zasílejte e-mailem na naukový odbor ÚÚR na adresu: kristyna.mlynkova@ccsh.cz, nebo telefonicky na číslo: 720 404 778. Zdeněk Kučera, Kristýna Mlýnková

Nabídka pronájmu

NO v Rudolfově u Českých Budějovic pronajme na dobu určitou od 1. listopadu 2015 rodinný domek 2+1 (plyn, topení, el. ohřev vody). Cena nájemného bez energií je stanovena částkou 6000 Kč měsíčně. Pro zaměstnance naší církve a členy s dopo-

ručením náboženské obce je cena snížena na 5000 Kč. Bližší informace na tel. čísle 777 300 135 či 777 965 214.

Stanislav Vrchoťický, předseda rst

Lásky nepromlčené

NO v Karlíně a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8 pořádá-

ji oblíbený přednáškový cyklus Setkání třetího věku. V úterý 24. 11. od 15 h v jeho rámci vystoupí publicista, divadelník a recitátor Mirek Kovářik s pořadem **Lásky nepromlčené**. Představí poetický recitál „osudových básní“, které vstoupily do života nejen autorů i interpreta. Publikum v diskusní části programu vybere autora, jehož báseň se nejcitelněji přiblížila tematickému předznamenání a stala se buď předpovědí, či přímo svědectvím nejen poetické, ale i životní fatality. **ON**

Ve středu na čáře

Brněnská diecéze naší církve zve na setkání mladých **Ve středu na čáře**: každou středu v Brně od 19 hodin na adrese Joštova 7, III. patro. Každou 1. středu v měsíci se v rámci setkání konají i večerní bohoslužby. **red**

Večere v Emauzích

Národní galerie označuje „dílem sezony“ Rubensovu **Večeri v Emauzích**. Zápůjčku z galerie v Prahu můžete zhlédnout ve **Šternberském paláci** v Praze až **do 10. ledna**. Rubens na sklonku svého života nevěšdně interpretoval tento známý biblický příběh. Výjev zpodobnil s neobvyklým nádechem každodennosti, který pravděpodobně vysvětluje právě někdejší umístění obrazu v mistrově soukromé komnatě. Epizodu z Lukášova evangelia pojal takřka jako žánrovou scénu – tři muži se chystají střídmě povečeřet, sluha jim přináší džbán s nápojem. **red**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

NEJVĚTŠÍ PŘIKÁZÁNÍ

Vypisujte písmenka z horní tabulky v pořadí daném čísly ve spodní tabulce.

L	B	L	Y	J	B	É	E
D	H	V	A	O	C	E	O
B	A	N	B	V	A	S	H
T	V	M	N	Í	I	O	Ž
A	Í	U	T	V	I	I	D
R	Ž	A	T	A	O	Á	É

3	35	17	48	22	8	41	23
30	10	32	12	39	26	28	4
16	46	27	40	5	33	13	37
42	24	1	20	25	18	36	19
6	21	38	34	14	43	2	45
47	29	11	7	44	9	31	15

Řešení z minulého čísla: Pros a bude ti dáno.

Jana Krajčříková

Z ekumeny

Momentka z prvního setkání pracovní skupiny Thematic Reference Group on Education for Democratic Citizenship EDC (CEC) ve Štrasburku, které se účastnila Hana Moualla z Klubu Suterén při NO Židenice. Pracovní skupina se bude věnovat oblasti vzdělávání (do roku 2018).

MŮJ SOUSED ZABIJÁK

Evangelická teologická fakulta UK v Praze ve spolupráci s Psychosociálním intervenčním týmem ČR, Psychologickou službou Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru MV ČR, Cyrilometodějskou teologickou fakultou UP v Olomouci a Spolkem krizovců a humanitářů pořádá 6. mezinárodní konferenci **Můj soused zabiják**. Proběhne v pátek 20. listopadu od 10 – 15 h ve velké posluchárně ETF UK v Praze 1, Černá 9. Cíl konference: společně promýšlet, jak může člověk pěstovat důvěru k sobě, druhým a ke světu, když stát se může cokoliv a zradit může kdokoliv, i on sám. **red**

Neděle 8. 11. v 15 a v 17 hodin

Tři veteráni, Jan Werich

Příběh tří vysloužilých vojáků, kteří se toulají světem. Pomocí tří kouzelných darů, které dostali od hodných skřítků, napravit hamiznou princeznu a sami zjistí, v čem je ukryto lidské štěstí. **Není nutno, není nutno.... Hraje divadelní společnost Indigo.**

Neděle 29. 11 v 17 hodin, pondělí 30. 11. v 9 a 11 hodin

Loutkando Grando

Dětské loutkové představení s barokní hudbou nejen pro malé diváky v podání Divadla pod Šťastnou Hvězdou a Ensemble Inégal se opět vrací na divadelní scénu. V režii čerkezského režiséra E. Ibragimova se ruku v ruce s krásnou barokní hudbou otevírá inspirující svět plný fantazie, kouzel a humoru.

Sobota 5. 12. v 17 hodin

Mikuláš v Maně

Tradiční besídka s návštěvou Mikulášovy družiny, divadlem a spoustou zábavy pro malé i nejmenší.

Čtvrtek 17. 12. v 10 hodin

Pipi Dlouhá punčocha

Nejpopulárnější dětská kniha Astrid Lindgrenové na jevišti! Malé diváky fascinuje nejen dobrodružství zrzavého děvčátka, ale i její touha po svobodě, spravedlnosti a samostatnosti.

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production; tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

